

Ondrej Dostál, Bratislava

Váž. pán
Marek Maďarič, minister
Ministerstvo kultúry SR
Námestie SNP č. 33
Bratislava

Vec: Upozornenie na porušenie antidiskriminačného zákona pri výkone dohľadu nad zákonom o štátnom jazyku

Dovoľujem si upozorniť Vás na porušovanie ustanovení zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov v súvislosti s výkonom dohľadu nad uplatňovaním zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku v znení neskorších predpisov pracovníkmi Vášho ministerstva.

Podľa § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona *„Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.“* Podľa § 2a ods. 2 antidiskriminačného zákona *„Priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.“* Podľa § 2a ods. 9 antidiskriminačného zákona *„Diskriminácia právnickej osoby je nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k tejto osobe z dôvodov podľa § 2 ods. 1, ak ide o jej členov, spoločníkov, akcionárov, členov jej orgánov, jej zamestnancov, osôb konajúcich v jej mene alebo osôb, v mene ktorých koná táto právnická osoba.“*

Podľa § 9 zákona o štátnom jazyku dohľad nad dodržiavaním povinností podľa zákona o štátnom jazyku vykonáva ministerstvo kultúry.

Dňa 10. februára 2010 som ministerstvo kultúry upozornil, na porušenie povinnosti podľa § 8 ods. 6 zákona o štátnom jazyku občianskym združením Priatelia slobodných informácií (PSI). Toto združenie vyvesilo priamo pred budovou ministerstva kultúry plagát s jednojazyčným nápisom v anglickom jazyku (BRIDGET, I LOVE YOU, MARK). Podľa § 8 ods. 6 zákona o štátnom jazyku *„Všetky nápisy, reklamy a oznamy určené na informovanie verejnosti, najmä v predajniach, na športoviskách, v reštauračných zariadeniach, na uliciach, pri cestách a nad nimi, na letiskách, autobusových staniciach a železničných staniciach, vo vozidlách verejnej dopravy sa uvádzajú v štátnom jazyku. Ak obsahujú text v iných jazykoch, inojazyčné texty nasledujú až po texte v štátnom jazyku a musia byť obsahovo totožné s textom v štátnom jazyku. Inojazyčný text sa uvádza rovnakým alebo menším písmom ako text v štátnom jazyku.“* Ministerstvo kultúry na moje upozornenie do dnešného dňa nijako nereagovalo.

Na druhej strane však ministerstvo kultúry konštatovalo porušenie zákona o štátnom jazyku jednojazyčnými billboardami Strany maďarskej koalície (SMK) a vyzvalo ju na ich prelepenie dvojjazyčnou verziou. V opačnom prípade pohrozilo v súlade so zákonom o štátnom jazyku pokutou do 5 000 eur. Predvolebné jednojazyčné billboardy SMK boli pritom zverejnené až

v súvislosti s predvolebnou kampaňou tejto politickej strany, teda pravdepodobne až v mesiaci máj 2010. Som presvedčený, že v tomto prípade nebola dodržaná zásada rovnakého zaobchádzania a došlo k priamej diskriminácii, pretože s jednou právnickou osobou (SMK) sa zaobchádzalo menej priaznivo (konštatovanie porušenia zákona, upozornenie na potrebu dvojjazyčného nápisu na bilboarde) než s inou právnickou osobou (PSI) v porovnateľnej situácii (porušenie ustanovenia § 8 ods. 6 zákona o štátnom jazyku zverejnením jednojazyčného nápisu bez slovenskej verzie na plagáte, resp. bilboarde). K porušeniu zákona o štátnom jazyku zo strany PSI pritom prišlo o tri mesiace skôr (február) než k porovnateľnému porušeniu zákona zo strany SMK (máj). V uvedenom prípade dochádza k evidentnej diskriminácii na základe jazyka, pretože PSI svoj jednojazyčný plagát zverejnili v anglickom jazyku a SMK svoje jednojazyčné billboardy v maďarskom jazyku.

Nejde pritom o jediné porušenie antidiskriminačného zákona zo strany pracovníkov Vášho ministerstva pri vykonávaní dohľadu nad uplatňovaním povinností vyplývajúcich zo zákona o štátnom jazyku. Dňa 23. marca 2010 som ministerstvo kultúry upozornil, že PSI porušili ustanovenie § 5 ods. 5 zákona o štátnom jazyku vydaním a šírením príležitostnej tlačoviny určenej pre verejnosť na kultúrne účely v španielskom jazyku bez slovenskej verzie. Išlo o príležitostnú tlačovinu vydanú pri príležitosti Vašich 44. narodenín a obsahujúcu informácie o Vašej hre Túlavé srdce (Corazón vagante), ktorú hrá divadlo Astorka Korzo 90. Podľa § 5 ods. 5 zákona o štátnom jazyku „Príležitostné tlačoviny určené pre verejnosť na kultúrne účely, katalógy galérií, múzeí, knižníc, programy kín, divadiel, koncertov a ostatných kultúrnych podujatí sa vydávajú v štátnom jazyku okrem tých, ktoré sa vydávajú v jazyku národnostných menšín; taká tlačovina, katalóg alebo program vydaný v jazyku národnostnej menšiny musí obsahovať aj obsahovo totožné znenie v štátnom jazyku. Tlačoviny, katalógy a programy podľa predchádzajúcej vety vydané v štátnom jazyku môžu obsahovať aj znenia v iných jazykoch v potrebnom rozsahu, ktoré sú v zásade obsahovo totožné so znením v štátnom jazyku a nasledujú až po znení v štátnom jazyku.“ Ministerstvo kultúry na moje upozornenie do dnešného dňa nijako nereagovalo.

Na druhej strane však ministerstvo kultúry v máji 2010 konštatovalo porušenie rovnakého ustanovenia zákona o štátnom jazyku ochotníckym divadlom Új Hajtás v Klasove, ktoré svoju príležitostnú kultúrnu tlačovinu vydalo v maďarskom jazyku bez toho, aby bola celá preložená aj do štátneho jazyku. Ani v tomto prípade nebola dodržaná zásada rovnakého zaobchádzania a došlo k priamej diskriminácii, pretože s jednou právnickou osobou (divadlo Új Hajtás, resp. CSEMADOK v Klasove) sa zaobchádzalo menej priaznivo (konštatovanie porušenia zákona, upozornenie na potrebu dvojjazyčného znenia príležitostnej kultúrnej tlačoviny) než s inou právnickou osobou (PSI) v porovnateľnej situácii (porušenie ustanovenia § 5 ods. 5 zákona o štátnom jazyku vydaním a šírením jednojazyčnej príležitostnej tlačoviny určenej pre verejnosť na kultúrne účely). K porušeniu zákona o štátnom jazyku zo strany PSI pritom prišlo o dva mesiace skôr (marec) než bolo porovnateľné porušenie zákona konštatované u divadla Új Hajtás (máj). V uvedenom prípade dochádza k evidentnej diskriminácii na základe jazyka, pretože PSI svoju jednojazyčnú príležitostnú tlačovinu vydali v španielskom jazyku, kým divadlo Új Hajtás v maďarskom jazyku.

Žiadam Vás týmto, aby ste preverili dodržiavanie antidiskriminačného zákona pri výkone dohľadu nad uplatňovaním zákona o štátnom jazyku a urobili opatrenia, aby ministerstvo kultúry nediskriminovalo porušovateľov zákona o štátnom jazyku na základe jazyka, ktorý vo verejnej komunikácii používajú osoby oprávnené konať v mene právnických osôb, ktoré zákon o štátnom jazyku porušujú.

Ondrej Dostál

V Bratislave dňa 9. júna 2010.